

En vejledning om astma og astmabehandling

Til patienter og pårørende

Information om astma og astmabehandling

Hvad er astma?

Astma er en overreaktion i lungerne, som fører til hævelse af slimhinden i luftrørene, dannelse af ekstra slim og sammentrækning af de små muskler rundt om luftrørene.

Astmasymptomer

- Tilbagevendende anfald af vejrtrækningsbesvær i varierende grad og hyppighed
- Hvæsende, pibende vejrtrækning
- Hoste om natten, i forbindelse med anstrengelse, ved grin, gråd eller ophold i tåget vejr
- En fornemmelse af at det strammer om brystet
- Indtrækninger: Huden over kravebenene, under og imellem ribbenene suges ind, hver gang barnet trækker vejret
- Træthed, irritabilitet, man bliver stille.

Hvad gør man ved et astmaanfald?

1. Stop fysisk aktivitet.
2. Træk vejret roligt og lad være med at gå i panik.
3. Tag ét eller to sug af den hurtigvirkende, luftvejsudvidende medicin (blå), så snart astmasymptomerne mærkes. Man skal ikke vente og se, om anfaldet går over.
4. Hvis den luftvejsudvidende medicin ikke virker efter 10 minutter, gentages de ét eller to sug.
5. Ring 112, hvis anfaldet fortsætter trods medicin.

Astmamedicin

Forebyggende/luftvejsstabiliserende astmamedicin
F.eks. Giona, Spirocort, Pulmicort, Flixotide.

Inhaleret binyrebarkhormon - ofte kaldet orange medicin - dæmper overreaktionen i lungerne, og skal tages hver dag for at holde astmaen under kontrol.
Dermed reducerer man risikoen for astmaanfald og for astmasymptomer i forbindelse med fysisk aktivitet.

Effekten indtræder langsomt (over uger) og aftager langsomt ved nedtrapning eller ophør.
I de anbefalede doser er der almindeligvis ingen skadelige bivirkninger. Enkelte får svamp i munden.
Dette forebygges ved at skylle munden grundigt med vand og spytte det ud igen, efter medicinindtag.

Luftvejsudvidende medicin

Hurtigtvirkende

F.eks. Buventol, Bricanyl, Ventoline, Airomir.

- kaldet blå medicin - virker i løbet af 1-3 minutter efter inhalation og bruges ved pludseligt opståede astmasymptomer. Medicinen virker ved at få de små muskler omkring

En vejledning om astma og astmabehandling

luftrørene til at slappe af, således at luften passerer frit. Virkningen holder i 3-4 timer. Der er ingen alvorlige bivirkninger. Hjertebanken og/eller rysten på hænderne kan kortvarigt forekomme hos enkelte mennesker lige efter inhalationen. Dette er helt ufarligt.

Langtidsvirkende

F.eks. Formo, Oxis, Serevent.

- kaldet grøn medicin virker luftvejsudvidende i 10-12 timer og anvendes som supplement, hvis behandling med inhaleret binyrebarkhormon ikke er effektivt nok. Kan anvendes efter behov eller fast morgen og aften for at forebygge astmasymptomer ved fysisk aktivitet eller om natten. Formo og Oxis er hurtigvirkende ligesom Bricanyl og Ventoline, hvorimod Serevent først virker efter 10-30 minutter.

Kombinationspræparater

F.eks. Bufomix, Symbicort, Seretide.

Kombinationspræparater kaldet rød/lilla medicin - indeholder både binyrebarkhormon og langtidsvirkende luftvejsudvidende medicin.

Hvis det viser sig, at behandling med inhaleret binyrebarkhormon og langtidsvirkende luftvejsudvidende medicin er effektivt til at kontrollere astmaen, kan den forebyggende behandling med fordel ændres til en inhalator, der indeholder begge medikamenter.

Anden medicin

Singulair/Montelukast (Leukotrienreceptor antagonist) blokerer et af de stoffer, der dannes i kroppen ved astma og høfeber og kan anvendes som supplement, hvis behandling med inhaleret binyrebarkhormon ikke er effektivt nok.

Relevante hjemmesider:

boernogastma.dk

minastma.dk

astma-allergi.dk